

Дата: 12.10.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 5-Б

Тема. Народна музика у творчості композиторів.

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/4P1ONREPin0> .

1. Організаційний момент. Музичне вітання

<https://youtu.be/onsKAJJmXT0> .

Створення позитивного психологічного клімату класу.

2. Актуалізація опорних знань.

- Що нового ти дізнався/дізналася про народні інструменти?
- Опиши інструмент, який тебе найбільше зацікавив.
- Поясни значення слів трембіта, калімба.

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.

4. Вивчення нового матеріалу.

Народні мелодії і пісні дуже часто використовують у своїх творах видатні композитори.

Послухайте: Микола Лисенко. Друга рапсодія (переклад для оркестру народних інструментів) <https://youtu.be/4P1ONREPin0>.

Ви почули українські народні мелодії у виконанні оркестру народних інструментів. А що ж таке оркестр народних інструментів і які інструменти до нього входять?

Оркестр українських народних інструментів на відміну від симфонічного чи духового оркестру складається з музичних інструментів, які нація вважає невід'ємною частиною своєї духовної культури. У кожного народу є свої національні інструменти, а й тому свої особливі оркестри. Оркестр народних інструментів може складатися із різної кількості, серед яких більшість національні. В основі — група струнних інструментів: смичкових (скрипки), щипкових (бандури, домри) і ударних (цимбали).

Оркестри народних інструментів за складом можуть бути **однорідними** або **мішаними**. Найпопулярнішим є академічний оркестр, який переважно складається зі струнно-щипкових інструментів та український оркестр народних інструментів до складу якого входять і струнно-смичкові інструменти.

До портретної галереї

Микола Віталійович Лисенко (1842-1912) — славетний український композитор, засновник української класичної музики, піаніст, диригент, педагог, фольклорист.

Народився у селі Гриньки на Полтавщині у дворянській родині, яка походила з козацької старшини.

З дитинства Микола навчався грати на фортепіано, захоплювався українськими народними піснями, обрядами. Усе життя збирав фольклор, записував і обробляв народні мелодії для різних складів виконання, творчо застосовував їх у власній композиторській творчості.

М. Лисенко започаткував жанр дитячої опери («Коза-дереза», «Пан Коцький», «Зима і весна»), створював музику для фортепіано, обробки й авторські твори для хору, симфонічного оркестру.

Друга рапсодія для фортепіано «Думка-Шумка» написана на українські народні теми. Вона складається з двох частин — повільної ліричної пісні (думка) та швидкого танцю (шумка).

У різних народів світу існує безліч простих ударних і шумових інструментів. Грати на них просто, що залюбки роблять і діти. Найвідомішим є оркестр інструментів Карла Орфа. Для дитячого музикування цей німецький композитор обрав комплект елементарних інструментів, переважно ударних.

Оркестр К. Орфа створює магію краси, що заворює неповторним звуковим колоритом. А для дітей з особливими освітніми потребами такий оркестр перетворюється на потужний лікувальний засіб реабілітації.

Послухайте: В.-А. Моцарт. Турецький марш («Орф-оркестр» вихованців Тернопільського обласного центру комплексної реабілітації)
<https://youtu.be/4P1ONREPin0>.

Вибири слова, які характеризують колорит звучання ксилофонів, металофонів в оркестрі К. Орфа.

ДЗВІНКИЙ НІЖНИЙ БЛИСКУЧИЙ
ОКСАМИТОВИЙ ТЬМЯНИЙ
ЯСКРАВИЙ ПРОЗОРИЙ СРІБЛЯСТИЙ

Фізкультхвилинка https://youtu.be/J_m9nebQ7ik .

Вокально-хорова робота.

Розспівування. Поспівка. <https://youtu.be/MksnqLiqAPc> .

Виконання пісні «Їхав козак за Дунай» <https://youtu.be/FINM7QqEf8E> .

5. Закріплення вивченого. Підсумок.

Мистецька скарбничка

Ксилофон (з грец. — звук дерева) — ударний музичний інструмент з дерев'яних брусочків різних розмірів (клавів), на яких грають паличками, видобуваючи звуки різної висоти. Ксилофони поширені в музиці народів Африки, Азії, Південної Америки.

Обробка — видозмінення музичного твору шляхом використання різних засобів виразності.

Оркестр — колектив музикантів, призначений для сумісного виконання музичних творів.

Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

- Що нового ти дізнався/дізналася про оркестр українських народних інструментів?
- Які інструменти входять до складу оркестру К. Орфа? Схарактеризуй ті з них, які привернули твою увагу найбільше і викликали бажання пограти на них.

6. Домашнє завдання. Знайди цікаві загадки про українські народні інструменти. Запиши до зошиту або створи у ворд документі чи зроби презентацію. Відправ на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaal@gmail.com .

Рефлексія